

REFERAT Udsatteråd d. 27-10-2021

Mødedato Onsdag d. 27. oktober 2021 kl. 12:30

Mødested Bygningen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af referat fra seneste møde.....	3
Det Sociale Frikort.....	4
Information om budgetforlig 2022 på velfærdsområdet.....	5
Hellested for Udsatte i Vejle.....	7
Hvordan sikres god deltagelse fra brugerrepræsentanter på Udsatterådets møder.....	8
Sammensætning af Udsatterådet 2022-2025.....	10
Planlægning af møder i 2022.....	12
Udsatte ældre borgere i hjemløshed.....	13
Drøftelse af behov for tilbud rettet mod mindsket eller ophør af illegalt forbrug rettet mod borgere i	15
Siden sidst.....	16
Evt.....	17

Punkt 1: Godkendelse af referat fra seneste møde

27.15.04-A08-2-17

Resume

Udsatterådet får referatet fra mødet i rådet den 1. september 2021 til godkendelse

Det indstilles,

at Udsatterådet godkender referatet.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 2: Det Sociale Frikort

27.15.04-A08-2-17

Resume

Udsatterådet skal drøfte Det Sociale Frikort herunder om Udsatterådet kan være en del af formidlingen af kortet.

Sagsfremstilling

Marianne Petersen og Henrik "Mas" Nørgaard Christensen præsenterede punktet.

Der er et samarbejde mellem Myndighedsafdelingen, Jobcenteret og de kommunale væresteder om det Sociale Frikort. Der mangler nogen, der kan gøre endnu mere opmærksom på mulighederne for Det Sociale Frikort både over for borgere, men også virksomheder.

Der er omkring 80, der har fået bevilget det sociale frikort i dag Center for Social Rehabilitering regi.

Det skal drøftes om Udsatterådet kunne være med til at gøre mere opmærksom om muligheden for Det Sociale Frikort.

Udsatterådet kunne være afsender på den kommunikation, der bliver sendt ud ang. Det Sociale Frikort af Værestedet Huset og andre væresteder i Vejle Kommune.

Det indstilles,

at Udsatterådet drøfter punktet.

Beslutning

Udsatterådet drøftede om man kunne kopiere nogle af de ting, der gøres i Esbjerg Kommune ang. Det Sociale Frikort. Evt. kunne Udsatterådet kontakte arbejdsmarkedsudvalg i den nye valgperiode ang. Jobcentrets rolle ift. Det Sociale Frikort.

Udsatterådet beslutter, at Marianne Petersen må sende kommunikation ud ang. Det Sociale Frikort på vegne af Udsatterådet.

Punkt 3: Information om budgetforlig 2022 på velfærdsområdet

27.15.04-A08-2-17

Resume

Udsatterrådet orienteres om budgetforlig 2022s betydning for udsatteområdet.

Sagsfremstilling

Anders Lauritzen præsenterede punktet.

På velfærdsområdet blev der bl.a. afsat penge til følgende områder i budgetforlig 2022 for Vejle Kommune:

Seniorudvalget

Handleplan Seniorområdet i fremtiden – ”TÆT på”, iværksættes – herunder ansættelse af to seniorchefer for hhv. plejecentrene og distrikterne.

6,3 mio. kr. til mindre ledelsesspænd på seniorområdet – ansættelse af nye ledere på udvalgte distrikter og plejecentre.

3,6 mio. kr. til særlig indsats for at afhjælpe udfordringer med rekruttering og fastholdelse, især med fokus på sygeplejersker, SOSU-assistenter og socialpædagoger.

Midler til sygeplejen – både genopretning 6 mio. kr. de kommende 3 år. og 7 mio. kr. årligt til imødekommelse af demografi.

0,4 mio. kr.
til faste læger på plejecentrene.

Voksenudvalget

7 mio. kr. til at dække økonomiske udfordringer på myndighedsområdet.

2 mio. kr. til at fastholde serviceniveauet på bostøtteområdet

1,3 mio. kr. til fortsættelse af Peer-to-peer projektet på psykiatriområdet.

1 mio. kr. til forebyggende indsatser

Samarbejdsprojekt med Dansk Handicapforbund om etablering af handicaptoiletter – 0,240 mio. kr. til etablering i 2022 og 0,1 mio. kr. årligt til drift.

Genopfyldning af anlægspuljen til velfærdsteknologi. 2 mio. kr. i 2023 og 4 mio. kr. i 2024.

Almennyttige boliger

Forligsparterne afsætter 4,2 mio. kr. som grundkapitaltilskud, således der kan bygges flere almentnyttige boliger herunder seniorvenlige boliger.

Øvrigt

Der blev ikke afsat midler til etablering af nyt permanent uderum for udsatte.

Derudover skal Velfærdsforvaltningen, som tidligere finde effektiviseringer der skal i mødekomme ”rum til velfærdsprioritering og reduktion af brug af eksterne konsulenter”

Det indstilles,

at Udsatterrådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Udsatterrådet tager orienteringen til efterretning. Udsatterrådet bemærker med utilfredshed, at der også i dette budgetforlig ikke blev afsat midler til uderum til udsatte. Udsatterrådet ønsker at drøfte uderum til udsatte igen til dialogmødet med Voksenudvalget i 2022 og evt. med andre udvalg fx Teknisk Udvalg.

Udsatterrådet bemærker med tilfredshed, at Peer-to-peer indsatsen fortsætter og at der ikke sker forringelse af serviceniveauet på bostøtteområdet.

Punkt 4: Hellested for Udsatte i Vejle

27.15.04-A08-2-17

Resume

På foranledning af Malene Jæger sættes et punkt på, hvor rådet skal drøfte hellested/uderum for Udsatte i Vejle, herunder hvordan de udsatte er blevet inddraget ift. deres behov og ønsker omkring opholdssteder.

Det indstilles,

at Udsatterådet drøfter punktet.

Beslutning

Punktet udskydes til næste møde.

Punkt 5: Hvordan sikres god deltagelse fra brugerrepræsentanter på Udsatterådets møder

27.15.04-A08-2-17

Resume

Udsatterådet drøftede på rådsmødet d. 23. juni og 1. september, hvordan en god deltagelse fra brugerrepræsentanterne på Udsatterådets møder sikres. Som aftalt på det møde følges der op på drøftelsen på dette møde.

Sagsfremstilling

Status på punkterne fra sidste møde (se historik) diskuteres igen.

Historik

Fra mødet d. 1. september

Kit har været i kontakt med Esbjergs Udsatteråd og havde aftalt et møde med dem, som desværre blev aflyst. Kit prøver at lave et nyt møde med dem. Det lyder til Esbjerg Kommune har nogle gode idéer mht. deltagelse af brugerrepræsentanter.

Malene undersøger om vi kan få lov til at overtage eller lukke facebook siden.

Umiddelbart er det ikke den informationskanal som de fleste udsatte personer bruger.

Henrik "Mas", Sven og Marianne har lavet et overordnet forslag til brug af små foldere om udsatterådet. Grafisk og sprogligt skal de være let tilgængelige. Indholdet i disse skal fortælle om rådets arbejde: et rådgivende organ for politikerne, hvor der drøftes generelle sagerholdninger, men ikke træffes beslutninger. Samtidig bør der inddrages konkrete eksempler på hvilke sager Udsatterådet har behandlet. Der bør være et billede af medlemmerne i Udsatterådet. Der vil nok også være behov for nogle plakater med samme grafiske udtryk som kan hænges op på de relevante steder. Plakater og pjecer vil kunne bruges til fx præsentationer af Udsatterådet på brugerrådsmøder, såfremt det bliver besluttet at lave trykt materiale om Udsatterådet.

Det blev drøftet om trykt materiale overhovedet er den rigtige måde at formidle det på? Hvordan får man de udsatte og brugerne på væresteder til at læse og anvende det? Informationsskærme og standere er heller ikke meget bedre. Erfaringen er, at en-til-en kontakt er den bedste informationskanal til mange af de udsatte.

"Mas" kontakter sit netværk, Marianne snakker med andre væresteder og Kit kontakter Esbjerg Udsatteråd og andre – alle med henblik på at høre gode idéer til hvordan man når ud til udsatte med informationer.

Der var enighed om at det er en god idé at afholde møder ude på fx væresteder – fx hver anden gang. Det kan startes Udsatterådsmøder med at få en rundtur på stedet og snakke lidt med brugerne af stedet. Det kan give Udsatterådet tydelighed og synlighed.

Der har været snakket om at afholde et møde på Papirfabrikken eller et af de andre kommunale væresteder. Her skal Udsatterådet være velkommen. Café Parasollen har ikke de ideelle rammer til et Udsatterådsmøde. Det besluttes at forsøge at starte med møder alternative steder. Hver anden/tredje gang. Udsatterådet starter med et møde i Huset. Hvis andre medlemmer af Udsatterådet har forslag til steder vi kan afholde rådsmøder, så må de gerne kontakte Anders Lauritzen omkring det.

Punktet sættes på til drøftelse igen på mødet 27. oktober 2021.

Det indstilles,

at Udsatterådet drøfter punktet.

Beslutning

Kit Kielstrup er ikke lykkedes med at kunne få lavet et nyt møde med Esbjerg Udsatteråd. I stedet har Kit læst referater og informationer omkring Esbjergs Udsatteråd og deres møder. Her hæftede hun sig blandt andet ved, at Esbjerg Udsatteråd på et mødet havde lavet en liste over steder, hvor de godt kunne tænke sig at holde møder fremadrettet og samtidig få en rundvisning på det givne sted. Det kunne også være en idé at gøre i Udsatterådet i Vejle Kommune. Samtidig bruger Esbjerg Udsatteråd også det at have eksterne personer inde og fortælle om konkrete sager, hvor Udsatterådet så efterfølgende kan stille spørgsmål. Dette har Udsatterådet i Vejle også gjort en del tidligere, men måske er det noget, der kunne sættes fokus på at gøre noget mere i den kommende valgperiode. Evt. også bruge det til at tage dialog med andre forvaltninger fx Teknik & Miljø.

Sven Ek fortalte om at brugerråd på de forskellige væresteder og tilbud kan medvirke til at få brugerrepræsentanter i Udsatterådet.

Mariane Petersen har haft dialog med Kolding Udsatteråd omkring, hvordan de gør. Den dialog fortsætter hun.

Punkt 6: Sammensætning af Udsatterådet 2022-2025

27.15.04-A08-2-17

Resume

Det nuværende Udsatteråds valgperiode slutter ved udgangen af 2021. Udsatterådet skal drøfte, hvordan sammensætningen af Udsatterådet skal være i næste valgperiode fra 2022 til 2025.

Sagsfremstilling

Udsatterådet skal komme med en indstilling til Voksenudvalget omkring, hvordan Udsatterådet kan se ud i næste valgperiode 2022-2025, herunder hvilke organisationer skal have en plads i rådet til hhv. fagprofessionelle og brugerrepræsentanter. Under historik kan udsatterådets indstilling til Voksenudvalget for den nuværende valgperiode læses.

I denne valgperiode blev vedtog Udsatterådet, at der også skulle en brugerrepræsentant fra RusmiddelCenter Vejle (tidligere Vejle Misbrugscenter) med i Udsatterådet.

Sagens videre forløb

Mulig proces for hvordan udpegningen kunne foregå:

januar 2022: Voksenudvalget udpeger medlemmerne af Udsatterådet, og orienterer de pågældende organisationer herom.

januar/februar 2022: Organisationer vælger repræsentanter til Udsatterådet

Historik

Fra Udsatterådsmødet 1. november 2017

Udsatterådet ønsker ligesom i sidste periode, at Voksenudvalget udpeger Udsatterådet.

Udsatterådet ønsker i højere grad at blive spurgt til råd i forbindelse med sager og beslutninger, der omhandler udsatteområdet –

før beslutninger er endeligt truffet.

Det nye udsatteråd kunne med fordel lave et arbejdspapir, der beskriver nærmere omkring, hvilke typer sager, som Udsatterådet gerne vil involveres i. Dette kunne være en af de første opgaver for det nye udsatteråd. Herefter kan dette skriv videreformidles til Velfærdsforvaltningen og Voksenudvalget. Evt. i forbindelse med et møde.

Det blev drøftet, at der i næste periode i Udsatterådet i højere grad kan blive gjort brug af ad-hoc møder. Det skal derudover drøftes i det nye Udsatteråd om visse beslutningskompetencer skal gives til næstformand og formand .

På mødet var der enighed om følgende forslag til sammensætning af Udsatterådet i næste rådsperiode:

Fagprofessionelle (1 repræsentant pr. organisation):

KFUMs Sociale Arbejde

Kirkens Korshær

Jobcenter Vejle

Vejle Misbrugscenter

Psykiatrien, Vejle Kommune (fx Center Døgn)

Herberg og aftenværested (Vejle Krisecenter)

Udpeget ekstern person med særlig viden og interesse for området.

I alt 7

Brugerrepræsentanter (1 repræsentant pr. sted):

Værestedet Huset

Kirkens Korshær

Værestedet Café Parasollen

Værestedet Himmelblå

Aftenværestedet (tilknyttet til det nye herberg - Vejle Krisecenter)

SAND – De hjemløses landsorganisation

I alt 6

Sammenlagt giver det 13 medlemmer af udsatterådet. Dertil kommer en sekretær fra Velfærdsforvaltningen.

Herudover deltager Social- og Psykiatrichefen fra Vejle Kommune på rådsmøderne i det omfang det er relevant.

Det indstilles,

at Udsatterrådet beslutter et forslag til sammensætning af Udsatterrådet 2022-2025

Beslutning

Udsatterrådet besluttede følgende forslag til sammensætning af Udsatterrådet i rådsperioden 2022-2025:

Fagprofessionelle (1 repræsentant pr. organisation):

KFUMs Sociale Arbejde (Café Parasollen)

Kirkens Korshær

Jobcenter Vejle

RusmiddelCenter Vejle

Psykiatrien, Vejle Kommune (Center Døgn)

Væresteder i Socialpsykiatrien §104, Vejle Kommune

Udpeget ekstern person med særlig viden og interesse for området.

I alt 7

Brugerrepræsentanter (1 repræsentant pr. sted):

Kirkens Korshær

Værestedet Café Parasollen

Væresteder i socialpsykiatrien §104, Vejle Kommune

Værestedet Himmelblå

Psykiatrien, Vejle Kommune (fx Center Døgn)

RusmiddelCenter Vejle

SAND – De hjemløses landsorganisation

SIND – Landsforeningen for psykisk sundhed

I alt 8

Sammenlagt giver det 15 medlemmer af Udsatterrådet. Dertil kommer en sekretær fra Velfærdsforvaltningen og Social- og Psykiatrichefen.

Punkt 7: Planlægning af møder i 2022

27.15.04-A08-2-17

Resume

Udsatterådet skal planlægge, hvornår møderne i 2022 skal ligge.

Det indstilles,

at Udsatterådet planlægger, hvornår Udsatterådets møder i 2022 ligger.

Beslutning

Det besluttet at første Udsatterådsmøde i den nye valgperiode bliver torsdag d. 24. februar kl. 9.00-12.00 i Værestedet Huset. På dette møde fastsætter Udsatterådet møder for resten af 2022.

Punkt 8: Udsatte ældre borgere i hjemløshed

27.15.04-A08-2-17

Resume

Den 2. september 2021 præsenterede VIVE rapporten "Udsatte ældre borgere i hjemløshed" lavet for Rådet for Socialt Udsatte. I rapporten præsenteres resultaterne af en kvalitativ undersøgelse om udsatte ældre borgere i hjemløshed og af bolig- og støtteindsatser til denne gruppe. Udsatterådet orienteres om undersøgelsens resultater og Vejle Kommunes indsatser rettet mod ældre hjemløse.

Sagsfremstilling

De nationale hjemløsetællinger har vist en betydelig stigning i antallet af hjemløse, der er ældre end 50 år i perioden 2009 til 2019. Således er antallet af hjemløse 50-59 årige i Danmark steget fra 744 i 2009 til 1.131 personer i 2019, hvilket er en stigning på 52 %. Antallet af hjemløse over 60 år er ligeledes steget kraftigt: fra 235 i 2009 til 414 i 2019, svarende til en stigning på 76 %. I Vejle Kommune steg antallet af hjemløse 50-59 årige fra 10 personer ved hjemløsetællingen i 2015 til 19 i 2017. I 2019 var antallet af hjemløse i denne aldersgruppe dog faldet til 13 personer. Af hjemløse ældre end 60 år var der i 2015 1 og i 2019 4 år. Udviklingen i antallet af hjemløse fra 2009 til 2019 i hhv. Danmark og Vejle er illustreret i graferne i bilaget til sagen.

Undersøgelsens resultater

På baggrund af denne stigning lavede VIVE interview med 41 medarbejdere i otte forskellige kommuner og med 13 forskellige ældre hjemløse borgere. Undersøgelsen blev lavet i vinteren 2020 og foråret 2021 for Rådet for Socialt Udsatte. Blandt hovedresultaterne i undersøgelsen kan nævnes:

- Der kan identificeres to forskellige grupper ældre hjemløse. Den første gruppe er borgere med langvarig hjemløshed, som ofte har psykiske og/eller misbrugsproblemer, og som følge af dette nu har tiltagende fysiske helbredsproblemer. Den anden gruppe er borgere, der debuterer i hjemløshed forholdsvis sent i deres liv. Ofte skyldes deres hjemløshed en livsændrende begivenhed såsom fyring, skilsmisse eller ægtefællens død. Modsat den første gruppe har den anden gruppe svært ved at se sig selv på akutt tilbud såsom herberg og natvarmestuer, og er i stedet sofasover hos familie eller venner. Den anden gruppe kan dermed gå "under radaren" for det offentlige system.
- En del af de ældre hjemløses komplekse situation gør, at de har behov for et egentlig botilbud. Nogle af dem har udviklet plejebehov på grund af fysiske helbredsproblemer, mens andre har store kognitive udfordringer som følge af begyndende alkoholisme, hjerneskader eller lignende. De ældre hjemløses aktive misbrug gør, at de har svært ved at passe ind på de almindelige plejehjem både mht. de øvrige beboere og de ansattes kompetencer til at håndtere misbrugsproblemer, dobbeltdiagnoser eller lignende. Mange kommuner har ikke specialiserede botilbud til plejekrævende borgere med aktivt misbrug eller har for lille kapacitet i de tilbud, de har.
- Der findes også ældre hjemløse som ikke har et støtte behov, men i stedet brug for at få deres egen bolig. Udfordringen i mange kommuner er dog en mangel på små prisbillige boliger, som de ældre hjemløse har råd til. På grund af dårligere betalingsevne har særligt de ældre hjemløse, som er på kontanthjælp, væsentlig sværere ved at finde en bolig, de har råd til sammenlignet med de ældre hjemløse på førtidspension. Mange ældre hjemløse har, som konsekvens på mangel af plads på botilbud eller en prisbillig bolig, lange ophold på forsorgshjem. Nogle ældre hjemløse ønsker en alternativ "skæv" bolig eller en lille flytbar bolig, et såkaldt "tiny house" som en løsning på deres boligsituation.
- Forudsætningen for at de ældre hjemløse er i stand til at bo i egen bolig er, at de får passende social støtte i boligen. I nogle kommuner opleves det, at den almindelige §85 bostøtte ikke er tilstrækkeligt intensiv og fleksibelt. Nogle kommuner anvender i stedet i større eller mindre grad specialiserede støttemetoder for eksempel Critical Time Intervention (CTI), der udviklet som led i Housing First-indsatsen. Mødet mellem en høj kompleksitet i borgerens udsathed og et komplekst velfærdssystem indebærer generelt et stort behov for koordination og samarbejde mellem forskellige indsatser og aktører i det offentlige system.

Indsatser i Vejle rettet mod ældre hjemløse

I Vejle Kommune bruges §108 akutpladserne på Sukkertoppen blandt andet til ældre hjemløse med komplekse udfordringer, der har brug for et akut botilbud. Der er i alt 10 boliger til akut-, trænings og vurderingsophold. De ældre udsatte som har et mere permanent plejeb behov placeres på et af kommunens plejecentre. Blandt andet Bakkegården og Riis Friplejehjem har ældre udsatte boende. Derudover bor blandt andet borgere, som falder under kategorien ældre udsatte i de seks "skæve" boliger i Hyttebyen, som Vejle Kommune driver i samarbejde med AAB og Kirkens Korshær.

Vejle Kommune har en forstærket indsats med sagsbehandlere i Myndighedsafdelingen helliget udelukkende forsorgshjemsområdet med fokus på at opspore og hjælpe de hjemløse. Så snart Myndighed får besked om, at en hjemløs tager ophold på forsorgshjem eller herberg, tager en sagsbehandler kontakt til tilbuddet og borgeren for at sikre en koordinerende handleplan. Planen indeholder de indsatser, der skal til for, at pågældende hurtigst muligt kommer i egen bolig med den støtte, der er nødvendig for både at fastholde bolig samt sikre bedst mulig trivsel. Ofte er det § 85 støtte tilpasset det konkrete behov – fx en støtte, der i omfang og metodik tilsvarende CTI-metoden.

Når der er tale om ældre udsatte og hjemløse, vil der ofte være en større snitflade til Seniorområdet, hvilket indebærer iværksættelse af hjemmehjælp eller ældrebolig, når den hjemløse skal etableres i ny bolig. Overgangen fra hjemløshed til egen bolig er kritisk, hvorfor det både gælder sikring af socialpædagogiske behov så vel som praktisk eller personlig hjælp.

Der laves derudover forebyggende arbejde, hvor Myndighed har et bredt fokus på udsætningstruede borgere, herunder borgere over 50 år. Både opsøgende medarbejdere, boligforeninger og andre kommunale instanser inddrager Myndighed, så snart, der er tale om borgere i risiko for udsættelse. Der sættes ind med en social indsats tilpasset den konkrete situation, hvor nogle udsættelser kan afhjælpes med råd og vejledning, mens andre kræver længerevarende social støtte og ofte en tværfaglig indsats med Jobcenter, RusmiddelCenter, behandlingspsykiatri eller lignende.

Det indstilles,

at Udsatterådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Udsatterådet tog orienteringen til efterretning.

Punkt 9: Drøftelse af behov for tilbud rettet mod mindsket eller ophør af illegalt forbrug rettet mod borgere i substitutionsmedicinering

27.15.04-A08-2-17

Resume

Udsatterådet drøfter af behov for tilbud med det formål at mindske borgere i substitutionsmedicinerings illegale forbrug.

Sagsfremstilling

Punktet sættes på dagsordenen på foranledning af Malene Jæger.

Det indstilles,

at Udsatterådet drøfter punktet.

Beslutning

Punktet udsættes til næste møde.

Punkt 10: Siden sidst

27.15.04-A08-2-17

Resume

Udsatterådets medlemmer fortæller om de har deltaget i noget siden sidste møde, som kunne være relevant for resten af Udsatterådet at høre om.

Sagsfremstilling

Udsatterådets medlemmer fortæller om aktiviteter siden sidst.

Det indstilles,

at Udsatterådet drøfter punktet.

Beslutning

Intet at berette.

Punkt 11: Evt.

27.15.04-A08-2-17

Resume

Eventuelt

Det indstilles,

at Udsatterådet drøfter punktet.

Beslutning

Der er flere afbud til Udsatterådsmødet d. 7. december 2021. Det aftales at mødet fastholdes, men i en anden anderledes og mere uformel form. Evt. i Spinderihallerne. Anders Lauritzen booker lokale og orinterer rådet herom.

Fraværende på mødet: Malene Jæger, Jack Jellesen, Birthe Vorsum, Pernille Frost Sørensen, Steen Høgh.